

Hogyan lett Budapest a nemzet fővárosa?

Tanulmányok Budapest 150.
és a Társadalom- és Gazdaságtörténeti
Doktori Program 30. születésnapjára

Kiss Zsuzsanna, Koloh Gábor, Somorjai Szabolcs
közreműködésével szerkesztette
Kövér György

Budapest, 2023

Tartalomjegyzék

Kövér György: Ahonnan indultunk... 7

A SZÜLETÉS KRÍZISEI

Halmos Károly: Az új város és az ó-világ vége 23

Perczel Olivér: Borzalmak éjszakája. Az 1875. június 26-i budai árvíz
és következményei 45

URBANIZÁCIÓ – PROFESSZIONALIZÁCIÓ

Bódy Zsombor: Népeśsgnővekedés és lakhatási rezsimek Budapesten –
urbanizációelméleti megközelítésben (1873-1941) 71

Papp Viktor: Az irodák helyei. A budapesti ügyvédi irodák topológiája a 19. század
végén, 20. század elején 89

Tamás Gábor: Tisztviselők a belvárosi palotákban. A biztosítási ágazat Budapest
társadalmában és építészetében 113

Sipos András: A bérház mint jövedelemforrás – árvaszéki iratok tükrében 141

Verő-Valló Judit: „Garconszobától” a „garconpalotáig”. Egyedülálló garzonemberek
és otthonaik a 19–20. század fordulójának Budapestjén 163

Pogány Ágnes: Átalakuló terek, eltűnő kémények. A malomipar budapesti
telephelyeinek felszámolása a két világháború között 187

VILÁGVÁROS-REPREZENTÁCIÓ

Lukács Anikó: A magyar főváros és az idegenforgalom (1872–1916) 219

Eőry Gabriella: Angol látogatók Buda-Pesten 243

AZ OLVASZTÓTÉGELY

Bolgár Dániel: Biológiai jólét Budapesten (1857–1941). A várható élettartam és
a testmagasság alakulása 263

Szívós Erika: Babel a számok mögött. Budapest többnyelvű társadalma
a dualizmus korában 309

Nagy Sándor: Az elrendezett frigyektől a partnerházasságokig? Budapesti
házasságok és házassági szerződések (1880, 1910) 347

Sasfi Csaba: Az utolsó békebeli matura a Krisztinavárosban. A Budapesti I. kerületi Állami Főgimnázium 1914 tavaszán érettségiző diákjainak eredményei és pályaválasztása	371
Szabó Róbert Károly: Az 1917-es Budapest gimnazista és reáliskolás hadiéretségizetteinek rekrutációja	401
Mátay Mónika: Ponori Török és Ponori Thewrewk. Két bölcsészkaripálya a Budapesti Tudományegyetemen	429

BŰNÖS BUDAPEST?

Perényi Roland: Az utca diskurzusa. Budapest bűnözése és a városi tér (1873-1941) ...	459
Tátrai Viktor: „Hát mit tetszik gondolni, mért rombolták össze a villamosokat?” Szimbolikus és kollektív erőszak a „vérvörös csütörtökön”	487
Tóth Áron: „A főváros kellős közepén ott fetreng a prostitúció”. A budapesti prostitúció topográfiája (1873–1928)	517
Trádler Henrietta: Egy cseléd kurtizán	545

A NAGY HÁBORÚ NYOMÁBAN

Molnár Eszter Edina: 1914/1923. <i>Évek és emberek</i> . Szubjektív történelem	569
Umbrai Laura: A községi tejüzem fiaskója Budapesten az első világháború alatt	595
Magos Gergely: A kommunizmus mint „szekularizált messianizmus”. A Tanács-köztársaság vezető beosztású gyógyszerészei a budapesti bíróság előtt	621

MŰLÓ EMLÉKEZET?

Keszei András: A város változó arcai	651
Gyáni Gábor: Budapest története a nemzetközi történelmi diskurzusban	671
A kötet szerzői és szerkesztői	683